

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 422. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm12535/facsimile.pdf (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

enten Nytte eller Fornøjelse man har af sit Arbejde; men vil man se Folk arbejde udelukkende for Nyttens Skyld, da maa man rejse til England, og det er nok Umagen værdt; thi lad det længe nok være tvivlsomt, om denne Arbejdsomhed er Mennesket værdigst, saa er det dog lige vist, baade at den betaler sig bedst, og at den alene staa i frugtbar Vexel-Virkning med Menneske-Livet og alle dets Kræfter.

Ja, m. H., den fri og levende Virksomhed, det mesterlige Greb paa det gavnlige og det klare Syn for det virkelig og varig ærefulde, det var egentlig, hvad jeg beundrede i England, og er vis paa, Danmark kan tilegne sig i en Grad, der vist nok hverken vilde gjøre os saa rige eller magtige, men velhavende, selvstændige, agtværdige og tusend Gange lykkeligere end de berømte Øboere, der kun har lidt Glæde af al deres Storhed, Magt og Vælde, fordi de elske og elskes saa lidt.

Se, det er mit aabenbare Skriftemaal om min Anglomani; og nu til den verdenshistoriske Betragtning af Storbritannien, der først ved den nyeste Række af Begivenheder fra 1788 til 1830 har vundet en Indflydelse paa hele det europæiske Stats-Samfund, som end ikke Rusland, og mindre nogen anden Magt, kan rose sig af: en afgjørende Indflydelse, som den afsides Beliggenhed, særegne Statsforfatning og især Englands Ringesagt for Fastlandet og Snaeverheden i alle det 18de Aarhundredes Anskuelse havde forsinket, men kunde nu ikke længer forhindre. Det er da den store politiske Forandring, Revolutionen og Napoleon gjorde i Europa: at det ikke længer er Frankrig, Prejsen og Østerrig, men England og Rusland, der gjør Udslaget, saa hvad de kan enes om, tør ingen staa imod, og hvad de tvistes om, er i Grunden: hvem af dem der skal raade ene; og her har vi da en Landmagt og en Sømagt, ganske anderledes kolossalske end Rom og Kartago, da de mødtes paa Sicilien: to Verdensmagter, som

